

Årsberetning for Sparebanken Møres Pensjonskasse 2019

Sparebanken Møres Pensjonskasse ble opprettet den 31. desember 1987 av Sparebanken Møre for å forvalte bankens pensjonsordning for dens ansatte og pensjonister. Pensjonskassen skal yte alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller barn etter medlem.

Sparebanken Møre har gjennomført endringer i sin pensjonsordning med betydning for virksomheten i Sparebanken Møres Pensjonskasse. I 2009 ble ytelsesordningen, som er forsikret i pensjonskassen, lukket for nye medlemmer. Alle nyansatte har etter dette mottatt innskuddspensjon. Med virkning fra 1. januar 2010 ble ektefelle- og barnepensjon tatt bort, samt at fripoliseopptjeningen for uførepensjon ble tatt bort. I 2012 ble det vedtatt en planendring som medførte at de årlige pensjonsutbetalingene reguleres i henhold til pensjonistenes andel av overskuddet. Med virkning fra 31.12.2015 ble ytelsesordningen ytterligere lukket ved at alle ansatte født i 1959 eller senere ble overført fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

Styrets arbeid

Styret i pensjonskassen består av 3 menn og 2 kvinner. To av styremedlemmene er valgt av og blant de ansatte i Sparebanken Møre og pensjonister som har rettigheter i pensjonskassen, og ett styremedlem er uavhengig av pensjonskassen og Sparebanken Møre.

Styret har i 2019 arbeidet med oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, medlemmenes rettigheter, arbeid knyttet til kapitalforvaltningen og risikoanalyser.

Blant forhold som styret har viet stor oppmerksomhet er konsekvenser av det nye og strengere kapitalkravet fra 01.01.19, og den kommende innføring av EUs pensjonskassedirektiv (IORP II) i regelverket for norske pensjonskasser.

Styrets arbeid bygger på vedtatt overordnet strategi for pensjonskassen.

Styret gjennomgår kapitalforvaltningsstrategien årlig eller oftere ved behov. Pensjonskassens økonomiske utvikling følges gjennom månedlige forvaltningsrapporter. Det utarbeides regnskap kvartalsvis. Styret har løpende fokus på pensjonskassens risikobærende evne og kapitalsituasjon.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering. Daglig leders rapport for 2019 ble behandlet i styrets møte i mars 2020.

Styret har gjennomført årlig egevaluering. Det er utarbeidet instruks for styret og pensjonskassens daglige leder.

Det har i løpet av året vært avholdt seks styremøter.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
3F80FE5E528D4EECB5EFC7EF0766A852

Administrasjon

Pensjonskassen har ingen ansatte, og det er følgelig ikke iverksatt tiltak for å fremme likestilling eller tiltak av betydning for arbeidsmiljøet. Pensjonskassen er omfattet av allmennaksjelovens krav til representasjon av begge kjønn i styret. Pensjonskassens styre tilfredsstiller dette kravet.

Det er inngått avtale med Gabler Pensjonstjenester AS om full administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder daglig ledelse, ansvarshavende aktuar og forsikringsteknisk administrasjon. Det er inngått avtale med Gabler Accounting AS om regnskapsføring. Det er utarbeidet egen instruks for daglig leder.

Forvaltningen av pensjonskassens eiendeler er utkontraktert til Sparebanken Møre, Aktiv Forvaltning.

Medlemmer og pensjonister

Ved utgangen av 2019 hadde pensjonskassen 62 aktive medlemmer. Det var på samme tid 214 alderspensjonister, 27 uførepensjonister og 36 ektefellepensjonister. Pensjonskassen forvaltet i tillegg 201 fripoliser.

Risikostyring

Styret har stilt rammer og krav for de viktigste risikoforhold, og etablert løpende rapportering. Risikostyringen, herunder kapitalforvaltningsstrategi, er fastlagt med utgangspunkt i at det ikke skal oppstå tap på medlemmenes opptjente rettigheter.

Resultatutviklingen følges gjennom året. Det utarbeides kvartalsregnskap, basert på markedsverdier og fullt forsikringsteknisk oppgjør. Pensjonskassen innførte beregningsgrunnlaget K2013 i sine tariffer fra 01.01.14. Det gjenstår 57 tusen kroner før pensjonskassen er fullt oppreservert til dette grunnlaget.

Styret har vedtatt forsikringsstrategi, og følger forholdet mellom forsikringstariffer og avsetninger løpende. Forsikringsteknisk risiko, utover risiko knyttet til allment økende levealder, gjelder hovedsakelig risikoen for flere tilfeller av uførhet eller flere etterlatte enn de forutsetninger premietariffene er basert på. Forsikringsrisiko begrenses ved gjenforsikring for katastrofetilfeller.

Pensjonskassen er eksponert for markedsrisiko. Dette omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, renteoppgang eller endret kredittprising som gir kurstap på obligasjoner, og endringer i valutakurser. Risikostyringen omfatter bl.a. grenser for eksponering mot de enkelte aktivklasser og for tapspotensial i forhold til bufferkapital. Sparebanken Møres avdeling risikostyring overvåker eksponeringer mot mandatavtaler og varsler ved eventuelle brudd. Gabler Investments AS har kvartalsvis rapportering av solvenskapitaldekningen.

Fra 2019 er det innført nye strengere kapitalkrav for pensjonskasser – solvenskapitaldekning på minimum 100% i forhold til en stresstest. Oppsummert skal alle eiendeler og forpliktelser måles til virkelig verdi og deretter skal det beregnes hvilken effekt uvanlige markedsforhold har på pensjonskassens risikobærende evne. Det nye kravet på 100% skal oppfylles til enhver tid, men det er overgangsregler for enkelte elementer som trappes ned til 2032. Pensjonskassen oppfylte dette kravet pr. 31.12.2019 med 140% uten overgangsregel.

De finansielle eiendelene var ved utgangen av regnskapsåret plassert i aksjer, fondsandeler, obligasjoner og bankinnskudd. Dette anses å gi en god reell risiko-spredning, slik at konsekvensen av at én enkelt motpart ikke oppfyller sine forpliktelser vil være begrenset. Kredittrisikoen i pensjonskassens forvaltning

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
3F80FE5E528D4EECB5EFC7EF0766A852

vurderes som lav. Valutaterminer anvendes kun i sikringsøyemed. Investeringer i globale fond er i hovedsak valutasikret.

Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i at pensjonsutbetalinger har høyeste prioritet. Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i verdipapirer anses også å være tilstrekkelig likvid.

Premier innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for, anses å være liten.

Markedsutvikling

2019 var et godt år i finansmarkedene. Avkastningen i aksjemarkedene var høy i de fleste regioner, og flere aksjemarkeder avsluttet året på nær sitt historisk høyeste nivå. Lange renter falt betydelig internasjonalt, samtidig som kredittspreader også falt gjennom året. Dette innebar at renteavkastningen også var god i 2019.

Den gode avkastningen i både aksje- og rentemarkedet i 2019 var delvis en gjeninnhenting etter en svak avslutning på 2018. Den viktigste forklaringen på de sterke markedene har nok likevel vært en retningsendring fra den amerikanske sentralbanken (Fed). Høsten 2018 signaliserte Fed ytterligere renteøkninger, men snudde i sin kommunikasjon rundt årsskiftet, og endte opp med å senke styringsrenten tre ganger gjennom 2019.

Avkastningen i verdensindeksen for aksjer målt i norske kroner var 29,8 % i 2019. Valutasikret til norske kroner var indeksen opp 26,4 %. Differansen gjenspeiler at norske kroner svekket seg noe i 2019. Med en økning i hovedindeksen på 16,5 % var avkastningen på Oslo Børs noe svakere enn internasjonalt. Av de sentrale aksjemarkedene var det amerikanske det sterkeste i 2019, mens teknologi var den sektoren som ga best avkastning - over 50 %, målt ved en global indeks.

Langsiktige globale renter falt betydelig gjennom 2019. Fallet i renter resulterte i en god renteavkastning internasjonalt. Avkastningen for 2019 målt ved en bred global investment grade-indeks ble 7,1 %. Norges Bank hevet sin styringsrente tre ganger i 2019, men renten på obligasjoner med lengre rentebinding falt også i Norge. Avkastningen for norske investment grade-obligasjoner med tre års durasjon var 2,0 % i 2019.

Resultater og finansiell stilling

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. I tråd med gjeldende regnskapsforskrift, skal pensjonskassens totale midler fordeles mellom investeringsvalgporteføljen (teknisk regnskap/forsikringsfond) og selskapsporteføljen (ikke teknisk regnskap/ansvarlig kapital). Investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen forvaltes samlet og etter samme forvaltningsstrategi. Finansinntekter og -kostnader er i regnskapet fordelt pro rata mellom de to porteføljene. Pensjonskassens premietariffer er tilpasset forsikringsrisiko, finansiell risiko og løpende driftskostnader. Resultatutviklingen avhenger i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen.

Pensjonskassen har tidligere innkrevd en årlig rentegarantipremie som betaling for den garanterte årlige avkastningen som er lovet Sparebanken Møre (sponsorforetaket). I 2019 ble det inngått en avtale med sponsorforetaket om at det istedenfor skulle innbetales egenkapital på omtrent samme nivå. Avtalen forplikter sponsorforetaket til en årlig egenkapitalinnbetaling på 10. mill. kroner i ti år. Innbetaling for 2020 ble forskuttet i 2019 slik at det samlet er innbetalt 20 mill. kroner i egenkapital i 2019.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

3F80FE5E528D4EECB5EFC7EF0766A852

Pensjonskassens samlede resultat før skatt og avsetninger utgjorde 11,0 mill. kroner. Etter avsetninger på 5,8 mill. kroner til oppreservering til nytt dødelighetsgrunnlag, og 6,0 mill. kroner til tilleggssavsetninger, er resultat før skatt negativt med 0,8 mill. kroner. Resultat etter skatt er negativt med 185 tusen kroner som er belastet egenkapitalen. Etter årets oppreservering til nytt dødelighetsgrunnlag, er premiereservene samlet styrket med 44,9 mill. kroner. Det gjenstår 0,1 mill. kroner før pensjonskassen er ferdig oppresvert til nytt dødelighetsgrunnlag.

Pensjonskassens totale forvaltningskapital ved utgangen av 2019 var på 570,0 mill. kroner (525,9 mill. kroner). Investeringer i aksjer og fondsandeler utgjorde 91,5 mill. kroner (75,8 mill. kroner), investeringer obligasjoner og andre rentebærende instrumenter utgjorde 424,7 mill. kroner (398,3 mill. kroner) og bankinnskudd 53,8 mill. kroner (51,8 mill. kroner).

Verdijustert avkastning av midlene i 2019 ble 6,8 %.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling pr. 31.12.2019 og for resultatet i regnskapsåret.

Det er etter regnskapsårets slutt oppstått betydelig markedsuro med fall i både aksjemarked og rentenivå. Fallende rentenivå er det vesentligste for pensjonskassen i forhold til solvenskapitaldekning. Pensjonskassens solvenskapitaldekning er nå betydelig lavere enn per 31.12.2019, og var per 16.03.2020 beregnet til 92,4% med overgangsregler. Pensjonskassen har etablert rutiner for denne type markedsuro og situasjonen overvåkes nøye. Som følge av dette, har styret iverksatt tiltak som beregningsmessig vil bringe solvenskapitaldekningen over 120%. Tiltakene omfatter fremskyndet innbetaling av årlig egenkapitalinnskudd fra Sparebanken Møre og innføring av årlig rentegarantipremie.

Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Ålesund, 31. mars 2020

Erik Røkke
Styrets leder

Bjørge Haram
Styremedlem

Leif Kylling
Styremedlem

Helge Knutsen
Styremedlem

Britt Iren Tøsse Aandal
Styremedlem

Lars Krüger
Daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
3F80FE5E528D4EECB5EFC7EF0766A852

Til styret i Sparebanken Møres Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebanken Møres Pensjonskasses årsregnskap som viser et underskudd på kr 185 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak, og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

Offices in:

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 15. april 2020
KPMG AS

Anna Pettersen
Statsautorisert revisor

Signers:

Name	Method	Date
Lars Kruger	BANKID_MOBILE	2020-03-31 15:55 GMT+2
Haram, Bjørg Palma	BANKID	2020-03-31 16:01 GMT+2
Røkke, Erik	BANKID_MOBILE	2020-03-31 16:18 GMT+2
Aandal, Britt Iren Tøsse	BANKID_MOBILE	2020-03-31 20:37 GMT+2
Kylling, Leif	BANKID_MOBILE	2020-04-01 08:53 GMT+2
Knudsen, Helge Karsten	BANKID_MOBILE	2020-04-03 08:30 GMT+2

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
3F80FE5E528D4EECB5EFC7EF0766A852

Årsregnskap
2019
for

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 977 089 948

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP	Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	14	10 596	19 323
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	16	-8	-9
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak		103	0
Sum premieinntekter for egen regning		10 691	19 314
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	15	12 745	13 185
2.4 Verdiendringer på investeringer	15	15 700	-13 774
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	15	4 071	3 892
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		32 516	3 303
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		25	0
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	17	-19 075	-18 022
Sum pensjoner mv.		-19 075	-18 022
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	12	-4 919	-5 349
6.1.1.1 Endring i premiereserve - Oppreservering av premiereserve	17,19	-5 767	0
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	12	-6 024	4 053
6.3 Endring i kursreguleringsfond	12	-8 706	7 427
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	12,13	-40	-1
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak		4	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfaste forpliktelser		-25 452	6 129
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	22	-1	0
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	22	-2	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser		-3	0
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	18	-1 913	-1 875
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	18	-1 616	-1 002
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-3 529	-2 877
11. Resultat av teknisk regnskap	19	-4 826	7 847

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	15	1 692	1 570
12.4 Verdiendringer på investeringer	15	2 085	-1 640
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	15	541	463
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		4 318	393
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader	18	-254	-223
14.2 Andre kostnader	18	-34	-119
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-288	-343
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		4 029	51
16. Resultat før skattekostnader		-797	7 898
17. Skattekostnader	20	612	-1 339
20. TOTALRESULTAT	19	-185	6 559
Overført fra/til egenkapital	19	185	-6 559
SUM OVERFØRT		185	-6 559

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER

Tall i hele tusen

Note 31.12.2019 31.12.2018

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

2. Investeringer

2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	13 293	9 239
2.4.2	Rentebærende verdipapirer	3	61 670	48 562
2.4.3	Utlån og fordringer	4	7 808	0
	Sum investeringer		82 772	57 802

4. Andre eiendeler

4.2	Kasse, bank		0	6 319
	Sum andre eiendeler		0	6 319

SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

82 772 64 121

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	78 254	66 540
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	3	363 031	349 734
6.4.3	Utlån og fordringer	4	45 963	0
6.4.5	Andre finansielle eiendeler		0	45 509
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		487 248	461 783

SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

487 248 461 783

SUM EIENDELER

570 020 525 904

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note 31.12.2019 31.12.2018	
<i>Tall i hele tusen</i>			
10.	Innskutt egenkapital	59 000	39 000
11.	Opptjent egenkapital		
11.2	Annen opptjent egenkapital	23 116	23 300
	Sum opptjent egenkapital	23 116	23 300
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
13.1	Premiereserve mv.	12 469 348	458 660
13.2	Tilleggsavsetninger	12 9 082	3 058
13.3	Kursreguleringsfond	12 8 706	0
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	12,13 112	65
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	487 248	461 783
15.	Avsetninger for forpliktelser		
15.2	Forpliktelser ved skatt		
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	20 32	487
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	20 214	852
	Sum avsetninger for forpliktelser	246	1 339
16.	Forpliktelser		
16.3	Andre forpliktelser	7 410	0
	Sum forpliktelser	410	0
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	0	481
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	570 020	525 904

Ålesund, 31. mars 2020

Erik Røkke
Styrets leder

Bjørg Haram
Styremedlem

Leif Kylling
Styremedlem

Helge Knutsen
Styremedlem

Britt Iren Tøsse Aandal
Styremedlem

Lars Krüger
Daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Egenkapital	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>		
Innskutt egenkapital 01.01	39 000	39 000
Innbetalt i året	20 000	0
Innskutt egenkapital 31.12	59 000	39 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	23 300	16 741
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-185	6 559
Annet opptjent egenkapital 31.12	23 116	23 300

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	10 540	19 617
Netto utbetalt ved flytting (inn +/ ut -)	107	0
Utbetalte pensjoner mv.	-19 075	-18 022
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-3 791	-3 109
Andre forsikringsrelaterte inntekter	25	0
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	0
Andre inntekter/kostnader	-34	-119
Betalte skatter	-514	0
Endring i periodiseringer	24	-344
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-12 718	-1 977
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Finansinntekter	14 216	14 689
Netto investert i aksjer og andeler	1 573	0
Netto investert i rentebærende verdipapirer	-21 130	0
Netto investert i andre finansielle eiendeler	0	0
Endring ved kjøp av verdipapirer *		-210 215
Endring ved salg av verdipapirer *		140 143
Endring ved forfall på verdipapirer *		33 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 340	-22 383
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalt egenkapital	0	0
Innbetalt ansvarlig lånekapital	20 000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	20 000	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	51 829	76 189
Netto kontantstrøm for perioden	1 942	-24 360
Likviditetsbeholdning 31.12.	53 771	51 829

* Fra 2019 er det endring i oppsett av kontantstrømoppstilling.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Sparebanken Møres Pensjonskasse

NOTE 1 - PRINSIPPNOTE

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Investeringer som holdes til forfall

Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjefond og selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS). Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av obligasjoner og rentefond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer måles til virkelig verdi over resultatet og består av bankinnskudd.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden.

Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserve

Premiereserven er kontantverdien av opptjente rettigheter. Det foretas fulle avsetninger for nye uførepensjonister. Fremtidige premier i foretakspensjonsordningen baseres på lineær opptjening. Foretakspensjonsordningen er pr 31.12.2019 ferdig oppreservert til K2013. Fripolisene vil være ferdig oppreservert pr 31.12.20. Renteoverskuddet på den enkelte fripolise benyttes først til å dekke fripolisens andel av eventuelt risikounderskudd før bruk til tilleggsavsetninger, egenkapitalbidrag og eventuell oppskrivning.

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt. Erstatningsavsetning ligger i premiereserven.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan maksimalt utgjøre 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet fastsettes på bakgrunn av netto urealiserte gevinster ved årets slutt. Endringen i kursreguleringsfondet motvirker verdiendringer i kollektivporteføljen slik at disse ikke inngår i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av eventuelle reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Fond for regulering av pensjoner

Fond for regulering av pensjoner blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet i foretakspensjonsordningen, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet klassifiseres under selskapskapitalen. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres over resultatregnskapet.

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Netto inntekter fra investeringer

Netto inntekter fra investeringer inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i selskapsporteføljen i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital igjennom året.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenperiodens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon. For medlemmer av foretakspensjonsordningene avsettes det i tillegg for premiefritak for alderspensjon.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og som erstatning for avgitte reserver. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres.

Flyttebeløpet inkluderer også andel av tilleggsavsetning, kursreserver og årets resultat.

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får utstedt en fripolise etter deres lineære opptjente pensjonsrettigheter.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse.

Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Fra 2018 er det kommet nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 2 - AKSJER OG ANDELER**Aksjer og egenkapitalbevis***Tall i hele tusen*

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Akastor ASA	208 221	2 926	2 070	-857
Aker ASA A-aksjer	2 472	1 241	1 344	102
Aker BP ASA	13 526	3 806	3 895	89
Aker Solutions ASA	78 954	3 103	1 952	-1 151
Atea	7 683	876	988	112
DNB ASA	12 141	1 867	1 991	124
Elkem ASA	111 595	2 620	2 763	143
Entra ASA	8 106	1 002	1 175	173
Equinor ASA	27 529	5 172	4 831	-340
Frontline	31 959	3 005	3 544	539
Gjensidige Forsikring ASA	7 431	1 296	1 369	74
Investor AB	744	376	357	-19
Lerøy Seafood Group	33 764	2 113	1 968	-145
Nordea	21 586	1 354	1 511	157
Norsk Hydro ASA	87 895	3 272	2 869	-403
Odfjell Drilling	85 434	2 876	2 795	-80
Orsted AS	2 458	1 942	2 235	293
Scatec Solar ASA	49 624	3 366	6 158	2 792
Sparebank 1 Nord-Norge	23 523	1 531	1 847	316
Sparebank 1 SMN	21 145	1 873	2 119	245
Sparebank 1 SR-Bank ASA	12 002	1 136	1 200	64
Sparebank 1 Øst	10 107	903	935	32
Sparebanken Møre	2 752	745	872	127
Sparebanken Vest	7 648	407	485	78
Subsea 7 S.A.	41 749	4 699	4 382	-318
Telenor ASA	36 891	6 219	5 808	-410
TGS Nopec Geophysical.	16 160	4 295	4 316	21
Wallenius Wilhelmsen	95 158	2 065	2 076	12
Yara International	10 177	3 709	3 717	8
Sum aksjer og egenkapitalbevis		69 794	71 574	1 780
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>10 393</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>61 181</i>	

Andeler i aksjefond*Tall i hele tusen*

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Storebrand Global Multifactor N	4 593	4 454	5 073	619
Storebrand Indeks - Alle Markeder N	4 573	4 539	5 620	1 081
Sum andeler i aksjefond		8 993	10 693	1 700
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>1 553</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>9 140</i>	

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Andeler i andre fond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
DJ STOXX 600 UCITS ETF (DR)	961	741	864	123
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI	2 357	584	626	41
iShares S&P 500 B UCITS ETF	432	911	1 216	305
Lyxor UCITS ETF Eurostoxx Banks UCITS ETF	801	830	716	-115
SPDR MSCI Europe Technology UCITS ETF	1 398	912	1 131	219
SPDR S&P U.S. Com. Services Select Sector	7 881	1 250	1 534	284
SPDR S&P US Industrials Select Sector UCITS F	3 559	824	1 019	195
SPDR U.S. Energy Select Sector ETF	4 067	653	672	19
Xtrackers DAX UCITS ETF	691	740	871	131
Xtrackers MSCI China UCITS ETF	3 762	533	632	99
Sum andeler i andre fond		7 978	9 281	1 303
<i>Andel selskapsportefølje</i>			1 348	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			7 933	
Selskapsportefølje			13 293	
Kollektivportefølje			78 254	
Sum aksjer og andeler			91 548	

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes av Sparebanken Møre Aktiv Forvaltning.

Risikoprofilen i aksjeporteføljen

Sparebanken Møres pensjonskasse er per 31.12.2019 gjennom et aktivt mandat eksponert mot det nordiske aksjemarkedet gjennom direkteinvesteringer i aksjer og egenkapitalbevis.

Eksponeringen mot globale aksjemarkeder er gjennom verdipapirfond og andre fondsinvesteringer.

Den totale aksjeeksponeringen ved utgangen av 2019 var 18 % av totalporteføljen. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er i norske aksjer og egenkapitalbevis.

Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 3 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Obligasjoner

Tall i hele tusen

	Pålydende verdi	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindre-verdi	Påløpte renter
Banker	53 000	53 242	53 707	464	233
Holdingsforetak i finanskonsern	3 000	3 000	3 012	12	8
Kommunale aksjeselskaper mv	13 000	13 003	13 134	130	59
Kommuneforvaltningen	10 000	10 000	10 070	70	20
Kredittforetak	175 000	175 521	176 054	533	320
Livsforsikringsselskaper	3 000	2 984	3 035	51	5
Private aksjeselskaper mv	55 500	55 835	56 679	844	236
Skadeforsikringsselskaper	5 000	5 000	5 111	111	40
Statlig eide aksjeselskaper mv	19 000	19 000	19 092	92	51
Stats- og trygdeforvaltningen	3 000	3 000	3 025	25	7
Utenlandske sektorer	33 000	33 036	33 564	528	142
Sum obligasjoner		373 621	376 481	2 860	1 120
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>54 668</i>		<i>163</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>			<i>321 813</i>		<i>957</i>

Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi.

Gjennomsnittlig effektiv rente er 2,68 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 9 699.

Andeler i obligasjonsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindre-verdi
Storebrand Global Kreditt IG B	31 059	30 911	32 914	2 003
Storebrand Global Obligasjon	1 254	13 393	14 186	793
Sum andeler i obligasjonsfond		44 304	47 100	2 796
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>6 839</i>	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			<i>40 260</i>	

Selskapsportefølje	61 670
Kollektivportefølje	363 031
Sum rentebærende verdipapirer	424 701

Obligasjonsfond og obligasjoner er verdsatt til markedspris. Porteføljene forvaltes av Sparebanken Møre Aktiv Forvaltning.

NOTE 4 - UTLÅN, FORDRINGER OG BANKINNSKULD

Tall i hele tusen

Bankinnskudd	53 771
Sum utlån og fordringer	53 771
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>7 808</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>45 963</i>

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 5 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	71 574	19 974	0	91 548
Rentebærende verdipapirer	0	424 701	0	424 701
Totalt	71 574	444 674	0	516 249

Markedsverdien på instrumentene som handles i et aktivt marked er basert på omsatt kurs på balansedagen. For de finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked benyttes egne verdifuldelinger basert på gjeldende markedsforhold, alternativt verdifuldering fra annen markedsaktør.

NOTE 6 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringene foretas i verdipapirfond, diskresjonær renteforvaltning og eiendomsselskaper. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende kapitalforvaltningsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelenes verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametre for hver aktivaklasse.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2019 investeringer i rentebærende papirer på MNOK 376,5. Pensjonskassen hadde en moderat (lav) renterisiko ved utgangen av året. (Markedsverdivektet). Rentedurasjonen er på 0,16 år. (vektet snitt av pålydende verdi – ikke markedsverdi, marginal forskjell). Porteføljen består kun av papirer med flytende rente knyttet til Nibor + en margin - og vil ikke falle i verdi når renten stiger.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko anses som lav til moderat. Kapitalforvaltningsstrategien legger føringer for kredittrisiko- og likviditetsrisiko.

Valutarisiko

Pensjonskassen har utenlandske obligasjonsfond som er valutasikret. Pensjonskassen har utenlandske aksjeplasseringer som ikke er valutasikret. Per 31.12.2019 utgjorde disse plasseringene MNOK 4,1 tilsvarende 0,72 % av porteføljens markedsverdi. Valutasikring av utenlandske aksjeplasseringer vurderes løpende. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetninger.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldene forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi. Per 31.12.2019 hadde pensjonskassen MNOK 53,8 tilgjengelig i bank, samt MNOK 376,5 i rentebærende plasseringer.

Utbetaling av pensjoner utgjorde totalt MNOK 19,1 i 2019.

NOTE 7 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Tall i hele tusen

	2019	2018
Skyldig offentlige avgifter	410	0
Sum avsetning for forpliktelser	410	0

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 8 - SOLVENSMARGIN

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Innskutt kjernekapital	59 000	39 000
Opptjent egenkapital	23 116	23 300
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-1 732	0
Netto ansvarlig kapital	80 384	62 300
50% av risikoutjevningfond	0	0
50% av tilleggsavsetning	4 541	1 529
Sum annen solvensmarginkapital	4 541	1 529
Fradrag i solvensmarginkapitalen	0	0
Solvensmarginkapital	84 925	63 829
Minstekrav til solvensmargin	18 841	18 236
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	451 %	350 %

NOTE 9 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
SOLVENSKAPITAL		
Innskutt egenkapital	59 000	39 000
Opptjent egenkapital	23 116	23 300
Justering i avsetninger	2 862	32 946
Sum kapital gruppe 1	84 977	95 246
Tilleggsavsetninger	9 082	3 058
Kursreguleringsfond	8 706	0
Samlet ansvarlig kapital	102 765	98 304

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	72 669	76 791
Livsforsikringsrisiko	26 555	40 175
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	3 606	2 693
Korrelasjonseffekter	-18 315	-23 648
Operasjonell risiko	2 116	1 874
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-12 995	-14 683
Samlet solvenskapitalkrav	73 636	83 203

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	29 129	15 101
Solvenskapitaldekning	140 %	118 %

Hendelser etter balansedagen

Det er etter regnskapsårets slutt oppstått betydelig markedsuro med fall i både aksjemarked og rentenivå. Fallende rentenivå er det vesentligste for pensjonskassen i forhold til solvenskapitaldekning. Pensjonskassens solvenskapitaldekning er nå betydelig lavere enn per 31.12.2019, og var per 16.03.2020 beregnet til 92,4% med overgangsregler. Pensjonskassen har etablert rutiner for denne type markedsuro og situasjonen overvåkes nøye. Som følge av dette, har styret iverksatt tiltak som beregningsmessig vil bringe solvenskapitaldekningen over 120%. Tiltakene omfatter fremskyndet innbetaling av årlig egenkapitalinnskudd fra Sparebanken Møre og innføring av årlig rentegarantipremie.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 10 - KAPITALAVKASTNINGSRENTE

	2019	2018	2017	2016	2015
Kapitalavkastningsrente på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	6,8 %	0,5 %	4,7 %	5,8 %	1,2 %
Bokført avkastning	3,4 %	2,3 %	4,9 %	4,0 %	1,2 %
Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	6,8 %	0,5 %	4,7 %	5,8 %	1,2 %
Bokført avkastning	6,8 %	0,5 %	4,7 %	5,8 %	1,2 %

Kapitalavkastningen er beregnet iht "Forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikringselskaper mv." Pensjonskassen har felles forvaltning av selskapsportefølje og kollektivportefølje.

NOTE 11 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen har 1 foretakspensjonsordning som dekker alderspensjon tilsvarende 70 % av pensjonsgrunnlaget fratrukket antatt folketrygd. I tillegg ytes uførepensjon etter tjenestepensjonsloven. Det er ikke investeringsvalg for medlemsbedriftene. Arbeidstakerne betaler ikke medlemsinnskudd.

Antall medlemmer i ordningene	2019	2018
Premiebetalende	62	78
Alderspensjonister	214	202
Ektefellepensjonister	36	35
Barnepensjonister	0	1
Uførepensjonister	27	31
Fripoliser egen balanse - Oppsatte ytelser	162	164
Fripoliser egen balanse - Alderspensjonister	21	17
Fripoliser egen balanse - Ektefellepensjonister	0	0
Fripoliser egen balanse - Barnepensjonister	0	0
Fripoliser egen balanse - Uførepensjonister	18	19

NOTE 12 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

Tall i hele tusen

	Premie- reserve mv.	Tilleggs- avsetning	Kursreg. fond	Premiefond
1. Inngående balanse	458 660	3 058	0	65
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse				
2.1. Netto resultatførte avsetninger	10 686	6 024	8 706	1
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	0			1
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	2			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	10 688	6 024	8 706	1
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse				
3.1. Overføringer mellom fond				
3.2. Overføringer til/fra selskapet				46
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	0	0	0	46
4. Utgående balanse	469 348	9 082	8 706	112
Herav fripoliser	153 276	2 603		

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 13 - PREMIEFOND

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018	2017
Premiefond 01.01.	65	63	9 404
Belastet premie	6	0	-9 451
Kreditert til premiefond	39	0	0
Garantert rente	1	2	47
Overskuddsdisponering	1	0	63
Premiefond 31.12.	112	65	63

NOTE 14 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINTEKTER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Brutto forsikringsteknisk premie	8 649	7 982
Administrasjonspremie	1 947	1 667
Premie for rentegaranti	0	9 675
Sum forfalt premie	10 596	19 323

NOTE 15 - INNTEKTER OG KOSTNADER AV FINANSIELLER EIENDELER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		
Renteinntekter, bankinnskudd	2 306	3 048
Renteinntekter, rentebærende verdipapirer	9 699	8 135
Renteinntekter, andre	0	142
Utbytte aksjer/fond	2 433	3 430
Sum forfalt premie	14 438	14 755
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>1 692</i>	<i>1 570</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>12 745</i>	<i>13 185</i>
Verdiendringer på investeringer		
Urealisert gevinst/tap rentebærende verdipapirer	12 961	-3 048
Urealisert gevinst/tap aksjer og andeler	4 823	-9 085
Sum forfalt premie	17 784	-12 133
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>2 085</i>	<i>-1 640</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>15 700</i>	<i>-13 774</i>
Realisert gevinst og tap på investeringer		
Realisert gevinst/tap rentebærende verdipapirer	231	155
Realisert gevinst/tap aksjer og andeler	4 381	4 200
Sum forfalt premie	4 611	4 355
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>541</i>	<i>463</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>4 071</i>	<i>3 892</i>

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 16 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen har i 2019 hatt en avtale om katastrofereassurans gjennom Aon UK Limited. Avtalen dekker nødvendige meravsetninger i premiereserven ved katastrofe definert som en plutselig hendelse der 2 eller flere av pensjonskassens medlemmer enten dør eller blir uføre. Maksimal erstatningssum etter avtalen er NOK 25 mill. Pensjonskassens egenandel per hendelse er NOK 2 mill. Premien i 2019 er beregnet til TNOK 8.

NOTE 17 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Alderspensjoner	15 740	14 616
Etterlattepensjoner	2 012	1 517
Uførepensjoner	1 341	1 851
Barnpensjoner	11	67
Refusjon pensjoner	-29	-29
Sum pensjoner	19 075	18 022

NOTE 18 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	1 913	1 875
Honorar administrasjon	1 370	688
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	128	177
Styrehonorar	30	30
Kontingent, inkl. finanstilsynsavgift	70	15
Andre administrative kostnader	18	92
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	3 529	2 877
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	254	223
Andre administrative kostnader	2	119
Formuesskatt	32	0
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	288	343

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 19 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Renteresultat		
Netto finansinntekter	32 516	3 303
Andre forsikringsrelaterte inntekter	25	0
Til/fra kursreguleringsfond	-8 706	7 427
Garanterte renter premiereserve	-14 732	-14 777
Garanterte renter premiefond	-1	0
Renteresultat	9 103	-4 048
Administrasjonsresultat		
Adm.kostnader inkl i premien	1 947	1 667
Frigjort adm.reserve pga pensjonsutbetaling	663	613
Bidrag adm.kostnader fra fripolisene på egen balanse	925	417
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-3 529	-2 877
Administrasjonsresultat	6	-180
Risikoresultat		
Risikopremie UP	568	663
Tilskudd UP	285	223
Dødelighetsarv	-4 524	-4 292
Frigjort v/ død	3 819	3 911
Risikopremie død	376	400
Tilskudd v/ død	9	-1 352
Endring erstatningsavsetning	0	0
Reassuransepremie	-8	-9
Risikoresultat	525	-457
Premie rentegaranti	0	9 675
Ny modell adm.reserve for fripolisene (adm2)	-2 666	0
Resultat før særlige avsetninger	6 968	4 990
Disponering av tekniske resultater til oppreservering	-5 767	-1 191
til premiefond	-1	-1
til/fra tilleggsavsetninger	-6 020	4 053
til fripolisene	-6	-3
Resultat teknisk regnskap etter disponeringer over resultat	-4 826	7 847
Teknisk resultat fra regnskap	-4 826	7 847
Ikke-teknisk resultat	4 029	51
Resultat før skattekostnader	-797	7 898
Skattekostnader	612	-1 339
Totalt resultat	-185	6 559
Overført fra/til egenkapital	185	-6 559

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

NOTE 20 - SKATT

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnader	-797	7 898
+/- Permanente forskjeller	-752	660
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-2 085	308
Effekt av overgangsreglene	0	-3 118
Avsatt til gevinstkonto	0	-4 729
Årets inntektsføring fra gevinstkonto	757	945
Benyttet fremførbart underskudd	0	0
= Grunnlag for årets skattekostnad	-2 877	1 964
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	3 848	89
Fremførbart underskudd	-2 877	3 783
= Grunnlag for årets utsatt skatt	971	3 872
Beregnet utsatt skatt	214	852
Formuesskatt	32	35
Årets avsatte betalbare skatt	0	487
Endring utsatt skatt	638	852
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	-26	0
Årets skattekostnad	612	1 339

NOTE 21 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premiefond/premie på TNOK 10 540.

NOTE 22 - ANSATTE, YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen har ingen ansatte.

Det er utbetalt styrehonorar på TNOK 30 til Britt Iren Tøsse Aandal.

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Signers:

Name	Method	Date
Lars Kruger	BANKID_MOBILE	2020-03-31 16:02 GMT+2
Haram, Bjørg Palma	BANKID	2020-03-31 16:02 GMT+2
Røkke, Erik	BANKID_MOBILE	2020-03-31 16:17 GMT+2
Aandal, Britt Iren Tøsse	BANKID_MOBILE	2020-03-31 20:38 GMT+2
Kylling, Leif	BANKID_MOBILE	2020-04-01 08:51 GMT+2
Knudsen, Helge Karsten	BANKID_MOBILE	2020-04-03 08:31 GMT+2

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
4D1DAAF166F5404EB9273DA73817EE8A

Til styret i Sparebanken Møres Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebanken Møres Pensjonskasses årsregnskap som viser et underskudd på kr 185 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak, og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

Offices in:

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 15. april 2020
KPMG AS

Anna Pettersen
Statsautorisert revisor